

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Hac: İbadette Birlik, Ümmet İçinde Bölünmüşlük!

Haber:

Dünyanın dört bir yanından milyonlarca Müslüman, yıllık hac farızasını yerine getirmek için Mekke-i Mükerrreme'ye akın etmektedir. Farklı ırk, kültür ve dillerden olan hacılar, tek tip beyaz kıyafetler giymiş halde omuz omuza durarak, Allah Teala'ya itaat etmek için aynı ibadetleri eda etmektedirler. Bu yıllık bir araya geliş, toplumsal, milliyet ve ırksal farklılıkları aşarak, İslam ümmetinin ruhi birliğini yeniden somutlaştırmaktadır.

Yorum:

Hac, hala Müslümanlar arasındaki birliğin en büyük tezahürlerinden biri olmaya devam etmektedir. Zira her yıl İslam ümmeti tek bir mekanda toplanmakta, tek bir kibleye yönelmekte, tek bir İlahı ibadet etmekte ve Nebi Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in öğrettiği aynı şiarları eda etmektedirler. Ancak bu ruhi kardeşliğin olağanüstü görüntüsünün arkasında acı bir gerçek yatmaktadır; zira Müslüman ülkeler hala siyasi parçalanmışlığın ve derin bir bölünmüşlüğün acısını çekmektedir.

Zira aynı dini paylaşımlarına rağmen ancak bugün Müslümanlar; sömürgeciliğin var ettiği sınırlar, milliyetçilik ve siyasi rejimlerden dolayı birbirinden ayrılmış durumdadır. Dolayısıyla bu bölünmeler aşamalı olarak İslam ümmetinin bilincinin zayıflamasına ve İslami kardeşliğin yerini ırka, milliyete ve devlet çıkarlarına bağlılığın almasına yol açmıştır. Bunun bir sonucu olarak Müslümanlar, küresel krizlere, genellikle birleşip tek bir ümmet olarak değil; aksine birbirleriyle çatışan önceliklere sahip bağımsız devletler olarak tepki vermektedirler.

Bu durum, dünyanın dört bir yanındaki Müslümanları etkileyen meseleler için bu ülkelerinin verdiği tepkilerde açıkça ortaya çıkmaktadır. İslam ümmeti muazzam bir nüfusa ve devasa kaynaklara sahip olmasına rağmen Gazze'deki devam eden acılardan Rohingya Müslümanlarına yönelik zulme ve Sudan'daki çatışmalara karşı, hâlâ gerçek bir siyasi güçle kolektif olarak çalışmaktan acizdirler. Zira sempati duyguları mevcut, insani yardımlar sağlanmakta ve birçok ülkede kitlesel gösteriler yapılmakta ancak gerçek anlamda birleşik bir eylem hâlâ ortada yoktur.

Nitekim trajedi, bizzat haccın Müslümanlar arasında daha geniş bir bilinci canlandırma gücüne sahip olmasında yatmaktadır. Zira Hac, dünyanın çeşitli yerlerinden gelen milyonlarca mümini tek bir mukaddes yerde bir araya getirerek onlara, kendi ülkelerinin sınırları dışındaki İslam ümmetinin durumuna yakından şahit olma imkânı sunmaktadır. Ancak bugün hac, büyük ölçüde dünyanın dört bir yanındaki Müslümanların karşı karşıya kaldığı daha geniş

siyasi ve hadari gerçeklikten kopuk bir şekilde sadece manevi bir ritüele indirgenmiş durumdadır.

Milliyetçilik eğiliminin ve mezhepçi düşüncenin yükselişi, bu bölünmeyi daha da derinleştirmiştir. Zira Müslümanlar kendilerine, İslam bağı perspektifinden bakmaktan ziyade, giderek daha fazla vatandaşlık ve etnik aidiyet perspektifinden bakmaktadırlar. Dolayısıyla bu tutumlar, müminleri, her bir azasının acı hissettiği tek bir vücut olarak nitelendiren Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in emirleriyle çelişmektedir.

Tarih, Hac sırasında Müslümanların bir araya gelmesinin, ümmet arasında siyasi bir bilinç ve vahdet doğurma gücünden dolayı geçmişte sömürgeci güçlerin korkmalarına neden olduğunu göstermiştir. İslam beldelerinin ayrı milliyetçi devletlere bölünmesi, sadece coğrafi bir bölünme olmamıştır, aksine aynı zamanda fikri bir bölünme de olmuştur; bu da Müslümanların, aşamalı olarak öncelikle yerel ve ulusal çıkarlarla ilgilenen izole gruplar oluşmasına yol açmıştır.

Bu nedenle İslam ümmeti bugün, son derece önemli bir zorlukla karşı karşıyadır: Bu da ruhani birliği, gerçek toplumsal siyasi bir birliğe (Hilafete) dönüştürmektir. Haccın rolü, Müslümanlara sadece Allah Subhanehu ve Teala ile olan bireysel ilişkilerini hatırlatmakla sınırlı kalmamalı; aksine onlara bir bütün olarak ümmetin durumuna karşı taşıdıkları sorumluluğu da hatırlatması gerekir. Zira milliyetçilik, mezhepçilik ve siyasi parçalanmışlığın ortaya çıkardığı ayrılıklar aşılardan, hac sırasında şahit olduğumuz vahdet, değiştirici olmayan bir sembol olarak kalmaya devam edecektir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Dr. Muhammed - Malezya